

ЗВІТ (ВІДОМОСТІ) ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Загальні відомості

Інформація про ЗВО

Реєстраційний номер ЗВО (ВСП ЗВО) у ЄДЕБО	57
Повна назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Ідентифікаційний код ЗВО	02125585
ПІБ керівника ЗВО	Прокопенко Іван Федорович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://hnpu.edu.ua/uk
ВСП ЗВО	—
Повна назва ВСП ЗВО	—
Ідентифікаційний код ВСП ЗВО	—
ПІБ керівника ВСП ЗВО	—
Посилання на офіційний веб-сайт ВСП ЗВО	—

Загальна інформація про освітню програму, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	3026
Назва ОП	Право
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Наказ МОН від 02.04.2019 № 227-л https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravo-diyalnosti/2019/09/05/natsionpedagogskovorodi7.pdf
Цикл (рівень вищої освіти)	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань, спеціальність та(за наявності) спеціалізація	081 Право
Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП	юридичний факультет
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	магістр права/юрист
Мова (мови) викладання	українська
ПІБ та посада гаранта ОП	Шабанов Роман Іванович, професор

Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Становлення та розвиток України як суверенної, демократичної, соціальної та правової держави визначає необхідність постійного та безперервного процесу підвищення правосвідомості та правової культури громадян, ключовою фігурою якого є постать фахівця з юридичною освітою.

Зазначене обумовило вибір змісту освітньої програми «Право» юридичним факультетом Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, який би дозволив на основі надання ґрунтовних і фундаментальних знань та набуття студентами практичних навичок та умінь у сфері права, сформуванню основних компетентностей фахівців, необхідних для розуміння природи, аксіології, функцій права, змісту галузей права та основних юридичних інститутів, застосування норм права, а також предмету та методу правового регулювання різних галузей права.

Означене було обрано у якості мети освітньої програми «Право» з врахуванням спрямованості формування навичок самостійної роботи, що уможливить безперервно поглиблювати, поповнювати й оновлювати знання в галузі права та сприяння формуванню правничого світогляду, правосвідомості, правової культури та правничого мислення, необхідних у майбутній професійній діяльності, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної практики.

Означена мета освітньої програми «Право» була поставлена із моменту заснування юридичного факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди і завжди визначала спрямованість навчально-виховного процесу та підготовки фахівців із юридичною освітою. Однак, зміст освітньої програми «Право» змінювався, наповнювався новими компонентами з урахуванням змін, що відбувались в нашій державі, освітній сфері, законодавстві та юридичній науці.

Так, європейський вимір розвитку України зумовив приєднання України до Болонського процесу, а набуття чинності новими Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» визначили новий етап реформування вітчизняної освітньої системи, пов'язаний із гармонізацією вітчизняного законодавства з європейськими стандартами прав людини, імплементацією норм, апробованих в європейських університетах, але нових для українських закладів вищої освіти.

Дані процеси реально запровадили компетентнісний підхід, а через нього студентоцентризм, який замінив застарілий предметоцентризм, і були відображені в сучасній освітній програмі «Право», яка зазнала суттєвого оновлення свого змісту зі зміщенням акценту на студента як на особистість інноваційного типу, формування його професійних компетентностей.

Впровадження освітньої програми «Право», дозволило переконатися у якісних позитивних змінах підготовки фахівців юристів, які продемонстрували знання й розуміння юриспруденції в сучасному наукознавстві, які здатні розуміти та інтерпретувати основні напрями професійної глобалізації та інтернаціоналізації та застосовувати ці знання у своїй професійній діяльності.

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Забезпечення здобуття особою поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок в галузі права, загальних засад методології правових досліджень та юридичної практики, концептуальних знань, умінь, та навичок в

сфері філософії освіти, педагогіки, психології та інших компетентностей достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Особливості програми: Акцент зроблено на формування здатності розуміти і впроваджувати ідею, доктрину і принцип верховенства права в правосвідомість людей та практику захисту прав людини.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Згідно Основних положень Політики в сфері якості освіти та підготовки майбутніх педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди, (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Format_dokum/politika%20v%20sfere%20yakovos.pdf) якісна фундаментальна та професійна підготовка і перепідготовка фахівців в обсягах, необхідних для ефективного функціонування та соціокультурного розвитку суспільства; поєднання традицій та інновацій для формування особистості, здатної до компетентної і відповідальної професійної діяльності у сфері освіти і науки, соціально-політичних і правничьких практик; формування і розвиток наукових шкіл; збереження і розвиток фундаментальної спрямованості педагогічної освіти та педагогічної майстерності.

ОП за спеціальністю «Право» у межах додержання означеної цілі ЗВО дозволяє забезпечити на засадах широкої європейської і світової інтеграції надання класичної юридичної освіти із елементами педагогічної освіти.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

ЗВО, орієнтуючись на потребу у студентоцентрованому підході, враховує ініціативи здобувачів вищої освіти щодо формування загальних та спеціальних компетентностей в юридичній сфері, спрямованих на удосконалення взаємодії між суб'єктами освітнього процесу, інтеграції потреб здобувачів вищої освіти та дослідницького, професійного, практичного досвіду науково-педагогічних працівників ЗВО. ЗВО, ґрунтуючись на аналізі рекомендацій випускників, трансформує ОП, навчальний план та програми навчальних дисциплін, забезпечуючи зворотній зв'язок із колишніми здобувачами освіти. Врахування інтересів та пропозицій здобувачів вищої освіти та випускників ЗВО надає можливість інтегрувати в освітній процес аспекти студентської мотивації, саморефлексії, заохочення в студента почуття незалежності водночас із забезпеченням належного наставництва і підтримки з боку викладача, та реалізувати такі програмні результати навчання як формування соціально-гуманітарної ерудованості та комунікації.

До формування ОП було залучено представників студентства та випускників ЗВО. Магістр першого року навчання Єрещенко Катерина Юріївна, випускник 2015 р. Курило Олександр Сергійович, адвокат, виявили побажання підсилити наступні елементи ОП: вміння складати процесуальні та інші офіційні документи; навички застосування набутих знань у практичних ситуаціях; знання в сфері психологічних закономірностей діяльності юриста;

здатність спілкуватися іноземною мовою, використовуючи юридичну термінологію.

- роботодавці

ЗВО, орієнтуючись на динаміку розвитку ринку праці, потребу у підвищенні якості людського капіталу в юридичній професії, враховує інтереси та пропозиції роботодавців. Співвіднесення загальних та спеціальних компетентностей із інтересами та пропозиціями роботодавців дозволило включити в навчальний план дисципліни, спрямовані на опанування студентами знань та навичок, які є необхідними для ефективної роботи в юридичній сфері. В ОП, для задоволення інтересів та пропозицій роботодавців, посилено якісний бік освітнього процесу, практичний вимір підготовки магістра за спеціальністю 081 «Право», впроваджено актуальні навчальні дисципліни, які відповідають суспільним потребам та потребам професії, чим підвищено конкурентоспроможність випускників на ринку праці, у межах виконання таких програмних результатів навчання як професійна самоорганізація, праворозуміння та правозастосування.

До формування ОП було залучено роботодавців. Приватний нотаріус Серветник Анна Геннадіївна, Адвокатське об'єднання «Гардіум», Адвокатське об'єднання «Юридична фірма “Вілеон”» виявили побажання підсилити наступні елементи ОП: набуття студентами практичних навичок та умінь у сфері права, взаємодії з клієнтами та колегами, командної роботи та лідерських навичок; набуття вмінь критичного та творчого сприйняття нормативно-правових актів та судових рішень; посилення розуміння особливостей діяльності адвокатури та нотаріату; набуття знань у сфері страхового права.

- академічна спільнота

ЗВО, орієнтуючись на необхідність розвитку вітчизняного освітнього та наукового середовища, його інтеграції до європейського правознавчого науково-педагогічного виміру, враховує інтереси та пропозиції академічної спільноти. Загальні та спеціальні компетентності, обрані в ОП для підготовки за ОР «Магістр» за спеціальністю 081 «Право», відповідно до інтересів та пропозицій академічної спільноти передбачають реалізацію таких програмних результатів навчання як формування дослідницьких навичок та навичок соціально-гуманітарної ерудованості.

До формування ОП було залучено представників академічної спільноти. Доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри трудового та господарського права факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ Мельник Костянтин Юрійович, кандидат юридичних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків ХНУМ Прийменко Олександр Сергійович виявили побажання підсилити наступні елементи ОП: розуміння та використання міжнародних стандартів прав людини, основ права Європейського Союзу, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини; набуття знань з методології наукових досліджень в юриспруденції та навичок застосовувати загальні та спеціально юридичні методи наукового пізнання; посилення softskills та мультикультурної взаємодії.

- інші стейкхолдери

ЗВО, орієнтуючись на реформування сфери публічної влади та активізацію розбудови громадянського суспільства, враховує інтереси і пропозиції органів державної влади та органів місцевого самоврядування, громадських організацій та представників професійної спільноти. Задля виявлення пропозицій цих груп стейкхолдерів було проведено дослідження медіа-простору. Враховувались пропозиції, які були викладені в аналітичних звітах державних органів та органів місцевого самоврядування, дослідженнях громадських організацій, публічних виступах та інтерв'ю представників професійної спільноти. Інтереси громадських організацій інтегровані до ОП через охоплення програмами навчальних дисциплін правопросвітницьких та правозахисних аспектів юридичної діяльності. Програмні результати навчання з урахуванням пропозицій та інтересів означених стейкхолдерів передбачають формування соціально-гуманітарної ерудованості та комунікації, навичок професійної самоорганізації, праворозуміння та правозастосування.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Зміст ОП враховує наступні тенденції: посилення ролі принципу верховенства права у житті держави (ПРН7); євроінтеграційна політика держави, яка знаходить свій прояв у тому числі і в гармонізації законодавства України та ЄС (ПРН8); розширення можливостей застосування ІКТ у правничій роботі (збільшення кількості реєстрів та розширення їхнього функціоналу) (ЗК2); збільшення обсягів нормативного матеріалу і необхідність навичок роботи з великими обсягами інформації (ЗК9); постійне оновлення нормативного матеріалу (ПРН18).

Тенденції розвитку спеціальності відслідковуються постійно. Відбувається це шляхом опитування представників професійної спільноти та опрацювання досліджень, які проводяться науковцями, державними органами та громадськими об'єднаннями.

До ОП включаються ті програмні результати, на які є попит на ринку праці. Прикладом, можуть бути ті цілі і результати, які включені за пропозиціями роботодавців.

Аналіз ринку праці відбувається шляхом обробки офіційних відкритих даних, а також інформації, яка розміщена на Інтернет-ресурсах з працевлаштування (rabota.ua, work.ua, Hh.ua).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Соціально-економічні вимоги диктують необхідність удосконалення регіонального ринку праці представниками юридичної професії. Постійний аналіз ринку праці (обробка офіційних відкритих даних, а також Інтернет-ресурсів з працевлаштування (rabota.ua, work.ua, Hh.ua), щодо дефіциту кадрів, дозволяє визначитись з напрямками удосконалення ОП та тенденціями розвитку попиту на спеціальність, зміну вимог до кандидатів в професію на регіональному рівні.

Постійний розвиток сфери захисту інтелектуальної власності,

господарської діяльності, трудових та житлових прав громадян, соціального захисту населення, страхування формує необхідність підготовки фахівців, що можуть здійснювати професійну діяльність на галузевому рівні. До змісту ОП включені навчальні дисципліни, що забезпечують реалізацію означених компетенцій у галузевому контексті.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При формуванні цілей та визначенні програмних результатів ОП був врахований досвід таких аналогічних вітчизняних та іноземних програм: Національного університету «Києво-Могилянська академія», Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Білоруського державного університету, Тбіліського державного університету імені Іване Джавахішвілі.

З вказаних програм були запозичені положення щодо оволодіння сучасними світоглядно-методологічними підходами до дослідження правових явищ і процесів, оволодіння навичками використання сучасних інформаційних технологій для вирішення науково-дослідницьких та інноваційних завдань, додержування стандартів академічної доброчесності. Відмінністю даної ОП, що роблять її конкурентоспроможною поряд з вітчизняними й іноземними аналогами, є те, що в основі визначення цілей і програмних результатів навчання покладене формування освіченого фахівця-юриста – громадянина, патріота, інтелектуала, особистості інноваційного типу, на основі надання фундаментальних знань та набуття практичних навичок та умінь у сфері права, усвідомлення природи та змісту правових явищ та процесів, їх причинно-наслідкових зв'язків, які трансформуються в основні компетентності фахівця. Реалізація ОП дозволить отримати такі позитивні надбання, як впровадження ефективних освітніх та інформаційно-комунікаційних технологій, навичок комунікації у міждисциплінарному та науковому середовищах, у різноманітних формах міжнародної співпраці.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)

Державний стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» в галузі знань 08 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Освітня програма відповідає всім основним вимогам, які визначені в Національній рамці кваліфікацій для 8 кваліфікаційного рівня.

Відповідність програмних показників освітньої програми Національній рамці кваліфікацій в сфері дослідницьких навичок полягає в здатності: кваліфіковано здійснювати наукові дослідження в галузі права; критичного осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань; вирішувати завдання

інноваційного характеру, формувати нові правові підходи; розуміти методологічні аспекти взаємодії юридичної науки та юридичної практики.

Відповідність програмних показників освітньої програми Національній рамці кваліфікацій в сфері комунікативних навичок полягає у вмінні: проявляти ініціативу та здійснювати лідерські функції в колективі; брати на себе відповідальність за виконання робіт окремої групи; письмової та усної комунікації іноземною мовою; доносити свої судження та знання з правових питань до фахової та не фахової аудиторії; викладати юридичні дисципліни на високому теоретичному й методичному рівні, впроваджувати інноваційні технології, методи і засоби навчання; здійснювати правове виховання.

Відповідність програмних показників освітньої програми Національній рамці кваліфікацій в напрямку професійної самоорганізації полягає в вмінні: самостійно організовувати робочий і навчальний процес; продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Відповідність програмних показників освітньої програми Національній рамці кваліфікацій в сфері навичок правозастосування полягає в вмінні: застосовувати міжнародно-правові та національні механізми захисту прав та свобод людини; самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, актів індивідуальної дії, договорів тощо; проводити юридичну експертизу нормативно-правових актів, договорів та інших документів.

Відповідність програмних показників освітньої програми Національній рамці кваліфікацій в сфері спеціальних знань та умінь полягає в: умінні орієнтуватися у сучасних національних та світових правових реаліях, тенденціях, умінні порівнювати різні типи правових та політичних систем в аспекті забезпечення прав людини; об'єктивно і критично аналізувати інформацію про інститут прав людини, знати та самостійно тлумачити доктрину і принцип верховенства права, займати самостійну позицію у питаннях теоретичного та практичного характеру, що стосуються інституту прав людини, зокрема, сформулювати розуміння основних проблем та ускладнень, які супроводжують процес реалізації прав людини в Україні, вказати на шляхи розв'язання сформульованих проблем; у обізнаності щодо сучасних тенденцій розвитку національного права, рекомендацій міжнародних інституцій та зарубіжний досвід у сфері захисту прав людини, а також у наявності концептуальних знань та уявлень про основи філософії освіти, педагогіки, психології.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	90
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	68
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	22
<i>Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області</i>	

заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Освітня програма «Право» закріплює необхідність постійного та безперервного процесу підвищення правосвідомості та правової культури фахівця з юридичною освітою. Досягнення вказаної цілі є неможливим без надання ґрунтовних і фундаментальних знань та набуття студентами практичних навичок та умінь у сфері права, а також прищеплення навичок самостійної роботи.

Об'єктом вивчення є право як соціальне явище. При цьому, вивчення права та його джерел ґрунтується на правових доктринах, цінностях і принципах, в основу яких покладені права та основоположні свободи людини.

В результаті навчання за ОП «Право» у здобувачів повинна сформуватися здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання у сфері права з розумінням природи і змісту його основних правових інститутів, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин.

Теоретичний зміст предметної області складають: доктрина і принцип верховенства права в контексті проблеми праворозуміння; роль та значення правових механізмів забезпечення та сприяння зайнятості населення в контексті реалізації права на зайнятість; методологія наукових правничих досліджень; міжнародні і національні стандарти адвокатської діяльності та діяльності нотаріусів; особливості правового становища суб'єктів страхової діяльності, специфіки договорів страхування та захисту інтересів фізичних та юридичних осіб у відносинах, що виникають у наслідок страхування; теоретико-правові, законодавчі та практичні проблеми трудового права; теоретичні та практичні проблеми правового регулювання соціального захисту в Україні; теоретичні та практичні проблеми захисту житлових прав людини.

Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні методи пізнання правових явищ; методики правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; інформаційно-комунікаційні технології.

Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, що застосовуються в правовій діяльності.

Комплекс вимог до магістра права включає не тільки спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у правничій сфері, але й уміння навчати і виховувати інших та формувати правниче середовище. Саме для формування зазначених вмінь до ОП включено такі навчальні дисципліни як Педагогіка, Психологія, Філософія освіти, Методика викладання правових дисциплін.

У зв'язку з обранням Україною курсу на інтеграцію до Європейського Союзу, необхідним є вміння спілкуватися однією з мов Ради Європи. Задля формування зазначеного вміння до ОП включена навчальна дисципліна Іноземна мова.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

При формуванні індивідуальної освітньої траєкторії здобувач вищої освіти має наступні можливості.

По-перше, вибрати форму навчання. Навчання на юридичному факультеті ХНПУ імені Г.С. Сковороди здійснюється за денною та заочною формами навчання. Реалізується шляхом відповідної вказівки при поданні документів про вступ на навчання.

По-друге, при формуванні індивідуального навчального плану студент має можливість самостійно обрати навчальні дисципліни у межах, передбачених ОП та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. Реалізується шляхом подачі заяви на ім'я проректора з навчально-наукової роботи.

По-третє, вибір бази практики, як з тих, що пропонує ЗВО, так і з тих, які здобувач визначить самостійно. Реалізується шляхом подачі заяви та запиту від потенційної бази практики до деканату.

По-четверте, студент має можливість отримати індивідуальний графік навчання. Такий графік не передбачає обов'язкового відвідування навчальних занять згідно розкладу. Завдання, термін їх виконання та форма звітування визначається викладачем. Студент самостійно визначає час зустрічі з викладачем для отримання консультацій та складання завдання, з урахуванням графіку чергування викладача на кафедрі. Реалізується шляхом подання заяви до деканату.

По-п'яте, студенти самостійно обирають теми індивідуального наукового дослідження. Реалізується шляхом зазначення свого ПІБ навпроти теми в переліку тем на кафедрі або на сайті юридичного факультету.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Кожен студент має можливість сформувати свій індивідуальний план опанування навчальних дисциплін, включивши до нього вибірково навчальні дисципліни в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Можливість вибору навчальних дисциплін регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди Положенням про вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

З точки зору здобувача вищої освіти процедура вибору дисциплін виглядає так: отримання інформації про можливість вибору навчальних дисциплін; ознайомлення з переліком дисциплін (блоків), що пропонуються для вибору (перелік розміщено на сайті ЗВО); подання заяви із зазначенням обраного блоку навчальних дисциплін.

Дисципліни, що пропонуються на вибір здобувачам освіти, визначаються за наступною процедурою: кафедри, які забезпечують викладання вибірково дисциплін, подають до деканату список дисциплін, робочі навчальні програми та анотації дисциплін; науково-методичні комісії факультетів формують перелік вибірково дисциплін та подають на погодження науково-методичного центру організації навчального процесу; учена рада факультету затверджує блок дисциплін вільного вибору.

Здобувачі вищої освіти мають змогу ознайомитись із переліком дисциплін, робочими навчальними програмами та анотаціями дисциплін, що пропонуються на їх вибір, під час проведення зустрічі, на якій відбувається презентація дисциплін, а також шляхом самостійного вивчення відповідних матеріалів на сайті ЗВО.

Здобувачі вищої освіти мають змогу вибрати блоки дисципліни з навчальних планів освітнього рівня «магістр» за будь-якою спеціальністю в рамках ЗВО.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Важливим компонентом нормативної частини освітньої-професійної програми напряму підготовки «Право» є практична підготовка студентів. Студенти магістратури юридичного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди проходять виробничу практику за фахом (2-й рік навчання, тривалість 5 тижнів), науково-педагогічну практику в закладах вищої освіти (2-й рік навчання, тривалість 4 тижня) та науково-дослідну практику (2-й рік навчання, тривалість 4 тижня). До проведення практик залучені Головне територіальне управління юстиції у Харківській області, Адвокатське об'єднання «Першостолічний союз адвокатів» (через договори на проведення практики студентів), які надають актуальну тематику практичних задач для магістерських проектів. Основне завдання проходження практики: набуття студентами умінь і навичок, пов'язаних з проведенням науково-практичних досліджень та розробок в результаті її проходження у провідних юридичних компаніях, органах влади.

Програма практики є основним навчально-методичним документом для студентів та керівників практики від університету, а також від баз практики. Отримані здобувачами під час практик компетентності, будуть корисними в іншій подальшій їх професійній діяльності. Університет у співпраці із роботодавцями та випускниками програми ретельно підходить до визначення змісту практик.

Практична підготовка які передбачені ОП: ЗК1-ЗК9, ЗК11, СК8-СК11.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП

Освітні компоненти, що включені до ОП передбачають набуття тих чи інших соціальних навичок здобувачами освіти. У якості прикладу можна розглянути наступні освітні компоненти. У навчальній дисципліні «Педагогіка» формуються комунікативні навички, навички публічних виступів, управління емоціями, використання зворотного зв'язку, доведення та аргументація; у навчальній дисципліні «Верховенство права» – критичне мислення, системне мислення, логічне мислення; у навчальній дисципліні «Концептуальні засади реалізації права на зайнятість» – навички працювати в команді, лідерські якості. Під час проходження виробничої практики формуються навички планування, управління проектами, керівництво, тайм-менеджмент; під час проходження

науково-дослідницької практики – критичне мислення, пошук та аналіз інформації, креативне мислення, логічне мислення, тайм-менеджмент, проведення презентацій. Сприяють набуттю соціальних навичок використання проблемного, пошукового, дослідницького та ігрових методів навчання, які переважно використовуються під час практичних занять, самостійної роботи та практик.

Яким чином зміст ОП враховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Оскільки державний стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» в галузі знань 08 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній, ОП враховує вимоги Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII; Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011р. №1341; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187; Національного класифікатора України «Класифікатор професій» ДК 003:2010; Положення про освітню програму ХНПУ імені Г.С.Сковороди; Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти / Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG).

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою

Вивчення компонентів ОП складається з аудиторних годин, які включають в себе лекції і практичні заняття, та самостійну роботу. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше, ніж 1/3 та не більше, ніж 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

Під час розробки робочих програм з навчальних дисциплін ОП викладачі формулюють тематичний план аудиторних занять та визначають питання, які виносяться для самостійного вивчення. Шляхом проведення усних опитувань здобувачів освіти викладачі з'ясовують, яка кількість годин для опанування питань, винесених на самостійне вивчення, є достатньою для студента. Результати опитувань дають змогу виявити недоліки в реальному обсязі навантаження студентів на ОП (перевантаження студентів самостійною роботою, нестаток часу для виконання завдань для самоконтролю) та їх усунути шляхом перерозподілу навчального часу в бік збільшення годин на практичні заняття.

Такий підхід до розподілу годин між різними формами роботи дає змогу правильно визначити загальний обсяг кредитів, в рамках яких вивчається

дисципліна.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Наявність дуальних форм навчання передбачена Положенням про організацію освітнього процесу ХНПУ імені Г.С. Сковороди, навчальним планом та ОП.

Дуальна освіта провадиться шляхом проведення виробничої, науково-педагогічної та науково-дослідної практик, що передбачає закріплення спеціальних компетентностей. У межах проходження практик дуальна освіта проявляється в участі в судових засіданнях, педагогічних, психологічних та юридичних тренінгах.

Здобувачі освіти мають можливість удосконалення теоретичних навичок на базі юридичної клініки ХНПУ імені Г.С. Сковороди шляхом надання первинної правової допомоги.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

[http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla_27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5\(combinepdf\)%20site.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2019/Umovy%20PravylaHNPU%202019/Pravyla_27-06/Pravyla%20Pryjomu%20zi%20Zminavy%20HNPU%202019%2027-06_5(combinepdf)%20site.pdf)

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому розробляються у відповідності до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, які затверджуються наказом Міністерства освіти і науки України. Згідно Умов, для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальностями 081 «Право», особі необхідно успішно скласти єдиний вступний іспит з іноземної мови та єдине фахове вступне випробування з використанням організаційно-технічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання. ЗВО жодним чином не впливає ані на процедуру, ані на зміст ЄВІ та ЄФВВ.

ЗВО впливає на зміст додаткового фахового вступного випробування для вступників, які вступають на основі ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня), здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки).

Правилами прийому до Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди у 2019 році визначено, що для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальностями 081 «Право», особи, які вступають на основі ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня), здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), необхідно успішно скласти додаткове фахове вступне випробування з Конституційного права України. Такий вибір ЗВО пояснюється тим, що Конституційне право

України займає головне місце в системі національного права.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, у тому числі зарубіжних, врегульоване в низці Положень ХНПУ імені Г.С. Сковороди, а саме: «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди», (зокрема п.п. 11.13.18, 11.13.18 Розділу 11 «Прийом, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в університеті»). Доступність забезпечується розміщенням документу на сайті ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protsets_HNPU_2016.pdf; «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди», (зокрема, Розділ 4 «Визнання результатів навчання студента ХНПУ імені Г.С. Сковороди у закладі вищої освіти – партнері»). Доступність забезпечується розміщенням документу на сайті ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/25_Polozhenya_pro_akademichnu_mobilni_st.pdf; «Положення про проходження атестації у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року». Доступність забезпечується розміщенням документу на сайті ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/14_Polozhennya_pro_vyznannya_kvalifika_tsiy.pdf

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практика застосування вказаних правил відсутня.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Практика залучення студентів до навчання у неформальній освіті провадиться шляхом їх запрошення на професійні майстер-класи, тренінги, стажування, конференції через групи ЗВО у соціальних мережах та безпосередньо викладачами, які входять до групи забезпечення спеціальності.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

ЗВО у межах впровадження ОП здійснює активне активно співробітництво з Головним територіальним управлінням юстиції у Харківській області при реалізації державних проектів «Я маю право», «Я маю право голосу», «Стоп булінг». Здобувачі освіти запрошуються та відвідують тренінги, лекції, майстер-класи Головного територіального управління юстиції у Харківській області.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Отримання студентами фундаментальних знань, набуття практичних навичок та умінь у сфері права для формування компетентностей магістра за ОП здобуваються за традиційними та інноваційними формами і методами навчання та викладання.

Традиційні форми – лекції, семінарські і практичні заняття, консультації, відповідно до Закону про вищу освіту і Положення про організацію освітнього процесу в університеті; методи – дидактики, діалогу, дискусії.

Інноваційні форми і методи – дидактичні ігри, ситуативне моделювання, тренінги, експерименти, кейс-методи. Впровадження таких форм і методів навчання та викладання забезпечує формування критичного мислення здобувачів освіти, власної позиції, навичок самостійної роботи з безперервним поглибленням, поповненням й оновленням фахових компетенцій для ефективного виконання завдань інноваційного характеру в оновлюваній правовій системі України.

Поєднання традиційних та інноваційних форм і методів навчання і викладання дозволяє сформувати у здобувачів освіти соціально-гуманітарну ерудованість, професійну компетентність, дослідницькі навички.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентрований підхід у поєднанні традиційних та інноваційних форм і методів навчання і викладання проявляється в посиленні ролі здобувача вищої освіти як самостійного, активного учасника навчального процесу, партнера викладача у навчальному процесі. Окрім традиційних НМК дисциплін викладачі розробляють Силабуси як індивідуалізовану до студентів форму контракту з ними щодо викладання і вивчення дисциплін. Здобувачам освіти пропонується проведення наукових досліджень за самостійно обраною тематикою, вирішення проблемних практичних ситуацій, проведення групових тренінгів, інтерактивних занять. В процесі навчання заохочується використання студентами інформаційних методик в аудиторії.

З метою вивчення і врахування стану задоволеності здобувачів вищої освіти організацією навчального процесу, а також їх потреб та інтересів на юридичному факультеті Відділом менеджменту і моніторингу якості освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди постійно проводяться відповідні опитування та тестування. Згідно опитувань здобувачі вищої освіти майже на 90% задоволені методами навчання і викладання, які використовуються у навчальному процесі.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи.

Академічна свобода викладачів у виборі методів викладання гарантується Законом України «Про вищу освіту» і Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Науково-викладацький склад ЗВО користуються наступними академічними свободами: свобода викладання; свобода проведення наукових досліджень та поширення їх результатів; свобода вираження власної фахової думки; свобода від втручання у професійну діяльність; свобода вибору й використання педагогічного обґрунтованих форм, методів, способів і засобів навчання, виховання й оцінювання рівня засвоєння учнями освітніх програм у т.ч. робочих програм окремих навчальних курсів, предметів, дисциплін, модулів.

Крім того, педагогічні працівники користуються такими академічними правами як: право на творчу ініціативу, розробку і застосування авторських програм і методик навчання та виховання в межах освітньої програми; право на вибір підручників, навчальних посібників, матеріалів та інших засобів навчання згідно з освітньої програмою та в порядку, встановленому законодавством про освіту; право на участь у розробці освітніх програм; право на здійснення наукової, науково-технічної дослідницької діяльності; право на участь в управлінні освітнім закладом; право на участь в обговоренні та вирішенні питань діяльності освітнього закладу; право на зайняття індивідуальною педагогічною діяльністю, за умови, що така діяльність здійснюється у поза робочий час.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

Робочі навчальні програми з окремих освітніх компонентів включають до свого першого змістового модулю тему «Вступ до дисципліни». Тому на перших лекціях та семінарах, практичних заняттях з кожної навчальної дисципліни викладачі розкривають і пояснюють студентам предмет вивчення того чи іншого освітнього компоненту, його зміст і кінцеву мету у формуванні компетенцій за ОП.

Також викладачі інформують студентів в усній формі та відсилають їх до електронних носіїв робочих навчальних програм дисциплін і силабусів на кафедрах та розкладу навчальних занять в публічному доступі для ознайомлення з графіком і порядком вивчення освітніх компонентів, формами контролю знань, критеріями їх оцінювання. Окрім кафедр електронна форма інформації з освітніх компонентів, що їх вивчають студенти, міститься в загальнодоступному комп'ютерному класі факультету.

Проблемою, що поступово вирішується, є заповнення відповідною інформацією Інтернет-ресурсів університету.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Основною формою поєднання навчання і досліджень є написання магістерських робіт. Їх тематика, як правило, відповідає науковій тематиці кафедр і окремих викладачів, що засвідчує зв'язок результатів наукових

досліджень кафедр з освітнім процесом у магістрів. Публікації наукових досліджень викладачів і магістрів включаються до списків рекомендованої до використання в навчальному і дослідницькому процесах літератури. Про це свідчать плани семінарських занять зі списками рекомендованої до них літератури, списки використаної літератури в магістерських дослідженнях.

До послуг здобувачів освіти пропонуються монографії, статті та матеріали наукових конференцій, авторами яких є науково-педагогічні працівники юридичного факультету. Найбільший науковий інтерес у здобувачів освіти викликають праці В.І. Горбаня, О.О. Коваленко, В.І. Лозо, В.В. Марченка, О.В. Москаленко, В.О. Процевського, Р.І. Шабанова, Ю.В. Шинкарьова та інших.

Особливу роль у розвитку наукових інтересів здобувачів освіти відіграє науково-дослідна практика на кафедрі державно-правових дисциплін та міжнародного права і кафедрі цивільно-правових дисциплін, господарського та трудового права. Під керівництвом науково-педагогічних працівників – керівників практики, магістранти активно оволодівають методами наукових досліджень, розвивають уміння і навички здійснення наукової діяльності.

Значна підтримка у розвитку наукової компетентності надається стейхолдерами, зокрема під час практик магістрів в адвокатському об'єднанні «Першостолічний союз адвокатів» (м. Харків), Головному територіальному управлінні юстиції в Харківській області та інших організаціях, де в подальшому працевлаштовуються. Результатом проходження практики є, крім розвитку науково-дослідницьких умінь та навичок, оволодіння професійною компетентністю.

Формуванню наукової компетентності здобувачів освіти також сприяють навчальні дисципліни, включені до навчального плану підготовки здобувачів освіти за другим (магістерським) рівнем, а саме: «Проблеми теорії права», «Верховенство права» та ін., пов'язані із захистом прав людини, які мають вихід на наукові дослідження.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Визначені освітньою програмою ключові компетентності передбачають розвиток відповідних освітніх компонентів, які є динамічними. Умовами їх розвитку є зміни, що відбуваються в суспільстві і відображаються в наукових дослідженнях викладачів, у нормативно-правових актах. Так, список рекомендованої літератури до вивчення в курсі «Верховенство права» постійно поповнюється новими науковими публікаціями викладача курсу.

Головним ініціатором перегляду та оцінювання освітніх компонентів виступає науково-методична комісія факультету, серед завдань якої є систематичний перегляд і затвердження навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін. Повноваження комісії окреслені у «Положенні про науково-методичну комісію факультету».

Значну роль у перегляді змісту навчальних дисциплін відіграє взаємовідвідування занять науково-педагогічними працівниками та проведення «відкритих» занять. Після таких заходів організовується обговорення, в

результаті якого зміст навчального матеріалу, як правило, збагачується (або підлягає перебудові).

Оскільки Українська держава перебуває в процесі реформування правової системи, то, відповідно, оновлюється законодавство, зміст якого професійно вивчається викладачами і членами науково-методичної комісії факультету та адаптується до включення в робочі програми навчальних дисциплін та навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін, що вивчаються в межах освітньої програми. Специфіка підготовки юриста, постійне оновлення законодавчої бази, не може не відобразитися в контенті навчальних дисциплін.

Обговорення змін у змісті навчальних дисциплін відбувається в обов'язковому порядку на засіданнях кафедр. Призначається час, до якого ці зміни вносяться у відповідні матеріали. Питання виносяться на контроль завідувача кафедри й у встановлений час передбачає звіт виконавця перед членами кафедри.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Можливість реалізації права здобувачів освіти на академічну мобільність передбачена Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди, ухваленим Вченою радою ХНПУ імені Г.С. Сковороди (протокол № 3 від 24 квітня 2018 р.).

На ОР «Магістр» здійснюється навчання іноземних здобувачів вищої освіти. Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться за ОП на загальних умовах.

Викладачі юридичного факультету підвищують свій професійний рівень: Рига, Латвія, Празький економічний університет, м. Прага, Чеська Республіка, Факультет міжнародних відносин і права Економічного університету в Братиславі, Словацька Республіка, Західно-Фінляндський коледж, м. Гуйттинен, Фінляндія, що позитивно впливає на міжнародну академічну мобільність. Напрацьовані матеріали наукових стажувань та досліджень активно впроваджується в освітню програму.

Юридичний факультет підтримує міжнародні наукові діалоги та дискусії щодо ключових тем та проблем права. Приклади: участь В.О. Процевського, В.В. Марченка, В.І. Горбаня в роботі 2-го конгресу Асоціації конституційного правосуддя країн регіонів Балтійського та Чорного морів 2016 року з публікацією в № 1 2017 року Часопису цієї Асоціації статті Горбаня В.І., яка використовується в освітньо-науковому процесі на ОП магістрів.

Здобувачі вищої освіти мають доступ до таких баз даних як Scopus, WebofScience (WoS), GoogleScholar, ScienceDirect, IndexCopernicus.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Основними видами контрольних заходів в у межах навчальних дисциплін є такі: вхідний контроль; поточний контроль; модульний контроль; підсумковий. Вхідний (попередній) контроль знань і вмінь здобувачів вищої освіти проводиться з метою діагностики готовності їх до сприйняття нової дисципліни або її нового розділу. На підставі одержаних результатів розробляються заходи індивідуальної роботи зі здобувачами вищої освіти і при необхідності вносяться зміни в освітній процес. Поточний (тематичний) контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти проводиться протягом семестру на всіх видах навчальних занять з метою оперативного отримання об'єктивних даних про рівень знань, умінь і практичних навичок з навчальної дисципліни. Модульні контролю з окремих дисциплін передбачають різнорівневі види завдань, так дисципліна «Верховенство права» передбачає три рівні складності тестових завдань (початковий, середній, високий).

Форми контролю на навчальних заняттях в тому числі модульні контролю розробляються з метою перевірки досягнення програмних результатів навчання. Підсумковий контроль (атестація) є семестровим і проводиться у формах семестрового іспиту або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою дисципліни й у терміни, встановлені робочим навчальним планом та графіком освітнього процесу. Завдання до підсумкового контролю направлені на комплексне оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу, ступеня відповідності сформованих умінь та навичок цілям і завданням навчання з кожної навчальної дисципліни.

Матеріали до підсумкового контролю складаються на основі робочої програми навчальної дисципліни і охоплюють її зміст, цілісно відображають обсяг теоретичних знань і практичних умінь, що перевіряються, відповідно до змісту дисципліни та освітньої програми. Перелік питань за темами згідно з програмою дисципліни формує викладач, який виносить його для обговорення та ухвалення на засіданні кафедри. Завдання до підсумкового контролю з навчальної дисципліни оновлюються не рідше одного разу на рік. Контрольні заходи проводяться в усній та письмовій формі. Усне опитування допомагає контролювати не лише знання, а й вербальні здібності, сприяє виправленню мовних помилок.

Відтворення матеріалу сприяє кращому запам'ятовуванню, активному використанню наукових понять, що не можливо без достатнього застосування їх у мові. Письмовий контроль забезпечує глибоку й всебічну перевірку опанування програмного матеріалу, дозволяє виявити теоретичні знання, практичні навички та вміння, а також адекватне їх застосування та носить більш об'єктивний характер. Всі форми контролю направлені на перевірку досягнення програмних результатів навчання.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми проведення семестрового контролю з кожної навчальної дисципліни встановлюються робочим навчальним планом, а обсяги і зміст – робочою навчальною програмою дисципліни. Семестровий залік – це форма

підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання засвоєння студентами навчального матеріалу на підставі як поточного і модульного контролю результатів виконання ним певних видів робіт (на практичних, семінарських і лабораторних заняттях), так і результатів виконання індивідуальних завдань. Ці результати можуть зараховуватися як підсумок поточного та модульного контролю (без додаткового опитування студентів). Семестровий іспит – це основна форма підсумкового контролю засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань та набуття практичних умінь і навичок з окремої навчальної дисципліни.

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечуються закріпленням цих вимог в Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Засвоєння матеріалу по кожній дисципліні, яка закінчується складанням заліку, оцінюється в 100 балів (100% засвоєння матеріалу). До цієї категорії належать також курсові роботи й різні види практик (оцінювані також у 100 балів). Засвоєння матеріалу з дисциплін, які закінчуються іспитом, оцінюється в 60 балів (за поточну успішність) та 40 балів за іспит. Сума балів цих складових становить підсумкову оцінку за дисципліну.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Розклад екзаменаційної сесії складається, згідно з навчальним планом та графіком навчального процесу, деканатом факультету й затверджується проректором з навчальної роботи не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії і доводиться до відома науково-педагогічних (педагогічних) працівників і студентів (п.8.2.19 Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди).

Інформація про форми підсумкового контролю, критерії оцінювання, та розкладу екзаменаційної сесії розміщується на сайті юридичного факультету.

Критерії оцінювання розміщені в кожному журналі обліку роботи академічної групи і доводяться до відома студентів викладачами, кураторами академічних груп, старостами груп.

Відділ менеджменту і моніторингу якості освіти щорічно здійснює анкетування студентів щодо задоволення здобувачами освіти якістю надання освітніх послуг університетом. Серед питань анкети є питання присвячені оцінюванню навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, об'єктивністю оцінювання та критеріям оцінювання. Результати анкетування обговорюються на раді факультету та засіданнях кафедр. На їх підставі вдосконалюються критерії оцінювання навчальних досягнень та робочі програми.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

У зв'язку з відсутністю державного стандарту вищої юридичної освіти для рівня магістрів їх атестація регулюється Положенням про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр», ухваленим вченою радою ХНПУ імені Г.С. Сковороди, протокол № 9 від 28.10.2016 і затвердженим та введеним в дію наказом ректора університету №

132-од від 07.11.2016. Зокрема, п. 1.11.2. Положення за освітнім ступенем «магістр» встановлює такі форми атестації: кваліфікаційний іспит з перевірки додаткових компетенцій та єдиний кваліфікаційний іспит. Вмотивованість доданого Положенням кваліфікаційного іспиту з педагогіки вищої школи і психології за професійним спрямуванням обумовлена можливим працевлаштуванням випускників магістратури в закладах пенітенціарної системи та викладачами правознавчих дисциплін в освітніх закладах, у тому числі вищої освіти після навчання в аспірантурі і захисту дисертацій на отримання вченого ступеня.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Доступність Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди для учасників освітнього процесу забезпечується: наявністю на кафедрах та в деканаті друкованого тексту Положення та можливістю ознайомлення з ним; розміщенням Положення на веб-сайті ЗВО за посиланням: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protses_HNPU_2016.pdf

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується виконанням Положення про організацію освітнього процесу, Положення про академічну доброчесність в ХНПУ імені Г.С. Сковороди, згідно якого вони зобов'язані: проводити іспит (залік) тільки за білетами (контрольними завданнями), що затверджені завідувачем кафедри; дотримуватися чинного законодавства у сфері вищої освіти, норм педагогічної етики, моралі, академічної доброчесності, поважати гідність і права всіх учасників освітнього процесу у ЗВО, уникати необ'єктивного оцінювання – свідомого завищення/заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, академічне хабарництво, наявність у екзаменатора приватного майнового чи немайнового інтересу під час здійснення контрольних заходів.

Врегулювання конфлікту інтересів здійснюється за допомогою таких заходів: 1) усунення працівника від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті; 2) встановлення додаткового контролю за виконанням працівником відповідного завдання, вчиненням ним певних дій чи прийняття рішень; 3) обмеження у доступі працівника до певної інформації; 4) перегляду обсягу функціональних обов'язків працівника; 5) переведення працівника на іншу посаду; 6) звільнення працівника. Згідно Антикорупційної програми ХНПУ імені Г.С. Сковороди до процедур запобігання та врегулюванню конфлікту інтересів щодо протидії корупції відноситься: періодична оцінка корупційних ризиків у діяльності ХНПУ; антикорупційні стандарти і процедури у діяльності ХНПУ.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Ці норми встановлюють, що: кафедри забезпечують прийняття академічної заборгованості відповідно до встановленого графіка її ліквідації; перескладання іспиту, з якого отримано незадовільну оцінку, у період екзаменаційної сесії не допускається; ліквідація академічної заборгованості повинна бути проведена за осінній семестр - до початку весняного семестру, за весняний семестр – до 1 вересня наступного навчального року; у разі отримання оцінки «незадовільно» студент має право на два перескладання: комісіям, склад яких визначається на засіданні відповідної кафедри; студентам, які не змогли скласти заліки та іспити в загальнозвстановлені строки через хворобу чи з інших поважних причин, що документально підтверджені відповідною установою, призначаються індивідуальні строки ліквідації академічної заборгованості з дозволу проректора з навчальної роботи.

Згідно наказу ректора ЗНО «Про затвердження норм часу для планування та обліку навчальної та іншої роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників на 2019/2020 навчальний рік» при перескладанні іспитів кількість членів комісії, яка призначається розпорядженням декана факультету, становить до 3-х осіб із залученням представників студентського самоврядування.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно п. 9.1.1. Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Особи, які навчаються в Університеті, мають право на: оскарження дій органів управління Університетом та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників».

Пунктом.3.6 Положення про академічну доброчесність визначено право здобувача вищої освіти звернутися до Комісії з питань академічної доброчесності із заявою про порушення норм Положення про академічну доброчесність.

Зазначені звернення розглядаються на засіданнях Комісії. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

Звернень здобувачів освіти щодо оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

З метою досягнення ефективного забезпечення місії університету щодо створення та поширення знань, ідей та інновацій для формування людського

капіталу та міжнародної конкурентоспроможності України у ЗВО розроблене і затверджене Положення про академічну доброчесність (<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/buhgalteria/polozhennya.pdf>), яке визначає політику і закріплює стандарти і процедури академічної доброчесності науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти.

Згідно положення, ЗВО проводить свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

Стандарти дотримання академічної доброчесності ґрунтуються на додержанні принципів пріоритету прав і свобод людини і громадянина, демократизму, верховенства права, соціальної справедливості, науковості, професіоналізму, прозорості, відповідальності за порушення академічної доброчесності та ін.

Дотримання академічної доброчесності забезпечується, зокрема, такими процедурами: комісійним оцінюванням знань і вмінь здобувачів вищої освіти та із залученням до складу комісій представників студентського самоврядування; обов'язковою перевіркою науково-дослідних та методичних робіт на відсутність плагіату та ступінь їх оригінальності через спеціальні комп'ютерні програми; роботою Комісії ЗВО з питань академічної доброчесності; визначенні видів порушень академічної доброчесності, за які передбачена відповідальність згідно чинного законодавства України.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Пунктом 4.3 Положення про академічну доброчесність в ХНПУ імені Г.С. Сковороди передбачена перевірка на академічний плагіат кваліфікаційних робіт здобувачів ОР «Магістр».

Організацію перевірки цих робіт здійснюють завідувачі кафедр. Задля перевірки текстів вони надсилаються на поштову скриньку antiplagiat@hnpu.edu.ua. У відповідь приходять лист, у якому містяться висновки сформовані програмним забезпеченням. Подальший розгляд і прийняття рішення щодо кваліфікаційної роботи здійснюється кафедрою.

Перевірка кваліфікаційних робіт за допомогою спеціалізованої програмно-технічної системи «UNICHEK». Зазначена програма виявляє ідентичності у текстах та визначає ступінь унікальності тексту.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП

Для попередження недотримання норм і правил академічної доброчесності в ХНПУ імені Г.С. Сковороди використовується такий комплекс профілактичних заходів: інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників і науковців про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики; розповсюдження інструктивно-методичних матеріалів щодо дотримання норм і правил академічної доброчесності; проведення семінарів зі здобувачами вищої освіти з питань інформаційної грамотності, правильності написання наукових і навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань; ознайомлення здобувачів вищої освіти й науково-педагогічних працівників із цим Положенням; посилення контролю завідувачів кафедр, наукових керівників кваліфікаційних

робіт магістрів, членів екзаменаційних комісій, наукових керівників і консультантів дисертацій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо; технічна перевірка та експертна оцінка щодо ознак академічного плагіату в кваліфікаційних роботах магістрів та дисертацій, підготовлених до захисту тощо.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Згідно п.4.6 Положення про академічну доброчесність в ХНПУ імені Г.С. Сковороди «За порушення правил академічної доброчесності науково-педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності: дисциплінарна; адміністративна та кримінальна; відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

Порушення норм цього Положення може передбачати накладання санкцій, зокрема звільнення з посади роботи ХНПУ імені Г. С. Сковороди, за поданням Комісії з питань академічної доброчесності».

Згідно п.4.7 Положення про академічну доброчесність в ХНПУ імені Г.С. Сковороди «За порушення правил академічної доброчесності здобувачі вищої освіти притягуються до таких форм відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); повторне проходження навчального курсу; попередження; позбавлення академічної стипендії; відрахування з університету».

Випадки порушення академічної доброчесності не виявлено.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів на факультеті регламентується Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників та порядок проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди (ухвалено вченою радою університету, протокол № 5 від 26.06.2018 і затвердженого та введеного в дію наказом ректора № 89-од від 27.06.2018).

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, які добираються для реалізації освітньої програми, визначається переліком навчальних дисциплін відповідно до програмних цілей і результатів навчання. Рівень професіоналізму викладачів ОП під час їх конкурсного добору забезпечується дотриманням вимог Постанови КМУ від 30.12.2015 № 1187 зі змінами, затвердженими Постановою КМУ від 10.05.2018 № 347. Також, беруться до уваги: 1) результати взаємовідвідування навчальних занять викладачів для вже працюючих чи пробних навчальних занять для тих, хто вперше подає документи на конкурс; 2) результати щорічного опитування здобувачів освіти

на факультеті, які проводяться відділом менеджменту і моніторингу якості освіти в університеті.

Плинність кадрів на факультеті мінімальна.

Під час добору викладачів на програму ЗВО стикається з відсутністю у кандидатів публікацій у науково метричних базах Scopus та Web of Science. ЗВО планує звернутися до Міністерства науки і освіти України з пропозицією розширити перелік науково метричних баз за рахунок включення таких як Index Copernicus, ERIH+ тощо.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу магістрів на юридичному факультеті. Приклади: співпраця з адвокатським об'єднанням «Плотнікова та Головань» і ФОП Есман Наталія Олександрівна, які пропонують і надають можливість організовувати в себе виробничу та науково-дослідницьку практику студентів, пропонують тематику дослідницьких робіт та ділових і рольових ігор під час практичних занять; співпраця з відділенням «Правознавство» Харківського державного автомобільно-дорожнього коледжу (проведення науково-педагогічної практики магістрів, участь в розробці і апробації навчально-методичних і наукових робіт викладачів свого відділення спільно з викладачами юридичного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди). Випускники магістратури юридичного факультету своїми відгуками щодо навчального процесу та впровадження ОП в контексті досвіду практичної роботи за фахом беруть участь в його вдосконаленні (приклад, адвокат Курило О.С.; приватний нотаріус Серветник А.Г.).

Активність роботодавців зумовлюється зацікавленістю роботодавців у підготовці фахівців юридичним факультетом ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До організації освітнього процесу і аудиторних занять магістрів права на юридичному факультеті залучаються: працівники Управління юстиції в Харківській області (щорічно - «круглі столи», тренінги, Всеукраїнський правовий диктант тощо); прокурори (за погодженим планом проведення лекцій на виконання п.1 спільного наказу ГПУ та МОН від 13.10.2017 № 279/1375 (приклад – лист Прокуратури Харківської області № 05/4-18вм19 від 05.09.2019); експерти Харківського НДІ судових експертиз ім. Заслуженого професора М.С. Бокаріуса (договір про співпрацю від 10.10.2018); адвокати Головань Т.Г., Плотнікова А.В., фізична особа підприємець Есман Н.О., капітан поліції Зубко О.В., д.ю.н. Спіцина Г.О. (НДІ судових експертиз ім. Бокаріуса), приватний нотаріус Серветник А.Г.; генеральний директор ТОВ «ХЕТЗ Енергоміра» Шабанов Р.І.

Здобувачі освіти сприймають навчальний процес за участі роботодавців, експертів і професіоналів-практиків із великою зацікавленістю в аспекті поєднання навчального матеріалу з дисциплін, що вивчаються, та юридичної

практики. Проблематика організації залучення до аудиторних занять на ОП представників юридичної практики полягає в суперечностях узгодження стабільного графіку навчального процесу та розкладу навчальних занять із робочим часом практичних працівників. Шляхи вирішення – оперативне регулювання.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Успіху в професійній діяльності може досягти лише та особистість, яка має здатність до найповнішого розкриття своїх природних потенціальних здібностей. Реалізувати свої здібності і виявити таланти дозволяють чисельні конференції різних рівнів, в яких беруть участь викладачі групи забезпечення освітньої програми, круглі столи, зустрічі та інші заходи, що організуються університетом.

Потреба у самоактуалізації виступає природним мотивом до самовдосконалення. Допомогу в цьому процесі надає науково-методична комісія факультету, яка систематично організовує для викладачів науково-методичні наради з розглядом актуальних питань юридичної науки, проблем вищої школи та ін. Важливу роль у професійному розвитку викладачів відіграють також засідання кафедр, на яких розглядаються актуальні питання юридичної науки та методики викладання.

Обов'язковою вимогою до підвищення рівня професійної компетентності науково-педагогічних працівників є підвищення їх кваліфікації в організаціях та установах за профілем діяльності, яке здійснюється кожні п'ять років. Керівництво факультету контролює цей процес, складає графік підвищення кваліфікації та стежить за його дотриманням. Як свідчить практика, найбільш продуктивними є зарубіжне стажування викладачів.

Моніторинг рівня професіоналізму викладача відбувається шляхом взаємовідвідування занять членами групи забезпечення освітньої програми та проведення занять із запрошенням членів кафедри, а також проведення опитування здобувачів освіти.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

На юридичному факультеті діє традиційна для університетів система заохочення розвитку викладацької майстерності. Вона включає такі компоненти: 1) періодичні підвищення кваліфікації викладачів як одна з обов'язкових умов їх конкурсного добору. Регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (у новій редакції), ухваленим вченою радою університету, протокол № 10 від 16.12.2016 і затвердженим та введеним в дію наказом ректора університету № 155-од від 16.12.2016), зокрема п. 9.2.1 про право викладачів на підвищення кваліфікації та стажування не рідше, ніж раз на п'ять років і п. 9.2.2 про обов'язок викладачів підвищувати свій професійний рівень і педагогічну майстерність; 2) врахування досягнень викладача у фаховій діяльності (за рейтингом) завідувачами кафедр при розподілі навчального навантаження між викладачами на кожен навчальний рік; 3) преміювання викладачів за професійні досягнення наказами ректора університету або ж

встановлення надбавок до посадового окладу; надання відпусток чи відряджень для підвищення кваліфікації в зарубіжних країнах та ін.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Наукова бібліотека ХНПУ імені Г.С. Сковороди до послуг юридичного факультету фінансує підписку газет Голос України, Урядовий кур'єр, Юридичний вісник України, Юридична практика та журналів: Бюлетень законодавства і юридичної практики України, Відомості Верховної ради України, Вісник Конституційного Суду України, Вісник Академії правових наук України, Право України, Офіційний вісник України. Також, до послуг користувачів електронний архів (репозитарій) повнотекстових документів науковців, викладачів, аспірантів, магістрантів, а також студентів університету наукового та навчально-методичного призначення: монографії, наукові статті, матеріали наукових конференцій, дисертації, а також автореферати дисертацій і методичні рекомендації, доступ до баз даних Web of Science та Scopus з будь-якого АРМ університету.

У корпусі юридичного факультету розміщено абонемент №2 із загальним фондом юридичної літератури 27 тис. екз. загальною площею 300 кв.м., у тому числі читальний зал площею 100 кв.м. із 2000 екз. юридичної літератури. У 2019 р. цей фонд поповнився 80 екз. книг.

Матеріально-технічне забезпечення ОП включає окремий навчальний корпус з аудиторіями і кабінетами для трьох кафедр, комп'ютерним класом, підключеним до мережі Інтернет, спортивним майданчиком біля корпусу для загальної фізичної підготовки. Усі студенти забезпечені гуртожитком.

Навчальні дисципліни за навчальними планами ОП для студентів забезпечені навчально-методичними комплексами.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Щорічне опитування студентів факультету проводиться Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти університету з наступним аналізом результатів опитування вченою радою факультету та окремими кафедрами. Це дозволяє виявляти стан задоволеності потреб здобувачів освіти. Зокрема до таких потреб динамічного характеру відносяться використання сучасних інноваційних форм і методів навчання: діалогу, дискусій, ділових (рольових) ігор, дебатів, моделювання ситуацій. Кафедри факультету постійно працюють над оновленням змісту таких методів.

На юридичному факультеті працює комп'ютерний клас з сучасними комп'ютерами з підключенням до мережі Інтернет, що забезпечує можливість

доступу до інформаційно-пошукових, інформаційно-довідкових програмних засобів, необхідних для успішного навчання студентів.

Одним із найважливіших атрибутів університетської освіти, що дозволяє задовольнити потреби інтересів здобувачів вищої освіти на юридичному факультеті, є право на вільний вибір навчальних дисциплін. Студенти юридичного факультету мають можливість вдосконалити свої фахові знання відповідно до власних потреб та інтересів. Для цього їм пропонується широкий спектр дисциплін вільного вибору, покликаних ознайомити з основами людського пізнання та з обраною юридичної спеціальності.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)

Безпечність життя та здоров'я здобувачів вищої освіти на юридичному факультеті гарантується законодавством України та колективним договором, організація виконання яких здійснюється адміністрацією університету та деканату. Механізми забезпечення безпечності освітнього середовища відповідають нормативним документам. Це знаходить свій прояв у створенні безпечних умов навчання та праці, сприятливої психологічної атмосфери та відсутності проявів насилля як у приміщенні факультету, так і в гуртожитку, де проживають студенти, дотриманні норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника навчально-виховного процесу. Щорічні опитування студентів на факультеті допомагають оперативно виявляти та реагувати на можливі проблеми безпеки освітнього середовища. До числа таких відносяться, як правило, загальні для освітніх закладів емоційні напруження учасників освітнього процесу під час заліково-екзаменаційних сесій. Їх причини також загальні – відставання окремих студентів із виконанням навчального плану, здебільшого із-за поєднання навчання з роботою, чого не уникнути за умов життя.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Комунікація зі студентами ОП відбувається через розгалужену систему форм і засобів: наставництво досвідчених викладачів, представництво спілки студентів факультету в складі вченої ради факультету і в складі комісій викладачів з приймання іспитів, щорічне опитування студентів Центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти університету з наступним аналізом результатів опитування вченою радою факультету та окремими кафедрами, на лекціях, семінарах і практичних заняттях, консультаціях, іспитах і заліках. Ефективність такої комунікації, як свідчать результати опитувань студентів, потребує покращення в аспекті уважнішого врахування особливих освітніх потреб студентів щодо індивідуальних графіків навчання в зв'язку з необхідністю багатьох із них поєднувати навчання з роботою для заробітку коштів на оплату навчання за контрактом та для працевлаштування за фахом ще до закінчення магістратури. Для врахування таких потреб деканатом

планується оперативне вивчення цієї потреби в ході навчального процесу.

До механізмів інформаційної підтримки студентів відноситься діяльність бібліотеки юридичного факультету, скерована на створення комфортного середовища для використання здобувачами вищої освіти інформації; розвиток засобів внутрішніх організаційних та зовнішніх інформаційних зв'язків; засобів міжособистісного спілкування й обміну знаннями. Також за допомогою веб-сайту, на якому розміщена інформація про діяльність факультету, про кафедри, програми, за якими відбувається підготовка здобувачів вищої освіти, освітні компоненти, відомості про викладачів, в тому числі про їх наукову, навчально-методичну, видавничу та громадську активність, контактна інформація тощо. Можливість доступу до інформаційно-пошукових, інформаційно-довідкових програмних засобів, необхідних для успішного навчання студентів забезпечує сучасний комп'ютерний клас факультету.

Механізм освітньої і організаційної підтримки студентів працює через структуру деканат – кафедри – наставники – старости академічних груп – Спілка студентів.

Консультативна підтримка здійснюється через викладачів навчальних дисциплін і керівників кваліфікаційних робіт, наставників, юридичну клініку.

Соціальна підтримка здійснюється профкомом університету та ректоратом, особливо щодо дітей-сиріт, у формі матеріальної допомоги.

Серед завдань Спілки студентів та молоді факультету також є соціальний захист прав та інтересів студентів; виконання студентами своїх безпосередніх обов'язків; створення за погодженням із адміністрацією різноманітних гуртків, об'єднань, клубів за інтересами; співробітництво з іншими навчальними закладами та молодіжними організаціями; сприяння проведенню соціологічних досліджень; участь у вирішенні питань міжнародного обміну студентами та ін.

Основною соціальною проблемою щодо підтримки студентів є бідність значної частини народу, яка змушує багатьох студентів до поєднання навчання із роботою. Але вирішення цієї проблеми можливе лише на державному рівні.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

З 2017 року в університеті створено і діє навчально-методичний інклюзивний центр на підставі Положення про нього, ухваленого вченою радою університету, протокол № 7 від 31.10.2017, затвердженого і введеного в дію наказом ректора університету № 128-од від 31.10.2017. Проте, серед студентів юридичного факультету трапляються лише поодинокі випадки осіб з особливими освітніми потребами фізичного характеру і то одного виду – дефекти мови (заїкання, як наприклад, студент нині 36 групи Матюхін Р.А.). Серед магістрів нинішнього складу таких осіб немає. Щодо таких випадків, як з Р.А. Матюхіним застосовується методика контролю знань студента в письмовій формі.

Водночас серед магістрів доволі поширеним видом особливих освітніх потреб є індивідуальний графік навчання, який надається деканом факультету в зв'язку з працевлаштуванням студентів за фахом на підставі їх заяв з документальним підтвердженням відповідного факту.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Пунктом 3.6 Положення про академічну доброчесність визначено право будь-якого науково-педагогічного працівника, здобувача вищої освіти звернутися до Комісії з питань академічної доброчесності із заявою про сексуальні домагання або діяння дискримінаційного характеру. Зазначені звернення розглядаються на засіданнях Комісії з питань академічної доброчесності. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії. Згідно п.2 Розділу V Антикорупційної програми ХНПУ імені Г.С. Сковороди Керівники, працівники ХНПУ зобов'язані імені Г.С. Сковороди зобов'язані невідкладно інформувати уповноважену особа з питань запобігання та виявлення корупції в ХНПУ імені Г.С. Сковороди, керівника ХНПУ імені Г.С. Сковороди про випадки порушення вимог Антикорупційної програми (або про випадки підбурювання до неправомірних дій), вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень іншими працівниками ХНПУ імені Г.С. Сковороди або іншими фізичними або юридичними особами, з якими ХНПУ імені Г.С. Сковороди перебуває або планує перебувати у ділових відносинах. В межах ОП не подавалися скарги, пов'язані з корупцією. Ефективність процедур розгляди зазначених вище скарг встановити неможливо оскільки відсутні випадки застосування цих процедур.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

В Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються: Положенням про освітню програму ХНПУ імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) від 27 серпня 2019 року. URL: <http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/POlogenna.pdf>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

Підставою для оновлення ОП можуть бути: ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або науково-методичної комісії факультету і/або НПП, які її реалізують; результати оцінювання якості; об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.). Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. Зміна виду освітньої програми також відноситься до удосконалення.

Модернізація ОП може проводитися з: ініціативи керівництва університету / факультету (ІПКПП,МО) у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти; ініціативи гаранта освітньої програми та / або академічної ради за відсутності набору вступників на навчання; ініціативи проектної групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці; наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОП.

До ОП, за результатами останнього перегляду, було внесено низку змін, що були викликані необхідністю своєчасного реагування на розвиток сучасної парадигми вищої освіти та необхідністю постійного удосконалення ОП у процесі надання освітніх послуг. Зміни до ОП також обумовлені зміцненням матеріально-технічного забезпечення навчання, розвитком кадрового потенціалу у зв'язку із підвищенням вимог, що пред'являються до нього та відповідності його сучасним вимогам, що пред'являються до науково-педагогічних працівників у сучасних закладах освіти.

Так, змін у змісті ОП зазнали загальні та спеціальні компетентності, навчальний план. Це було викликано реформами у державі, що впливають на правничі професії (адвокатська та судова реформа). Також було враховано пропозиції щодо оновлення змісту ОП, які надійшли від стейкхолдерів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Пропозиції здобувачів вищої освіти щодо зміни ОП збираються шляхом проведення процедур анонімного анкетування, опитування чи інтерв'ювання.

Процедура опитування, анкетування, інтерв'ювання серед здобувачів вищої освіти з метою оцінювання та забезпечення якості освітнього процесу проводиться відділом моніторингу якості освіти в університеті. Спеціалісти Відділу розробляють та проводять опитування здобувачів вищої освіти щодо відповідності ОП вимогам сьогодення. Позиція здобувачів вищої освіти з питань організації освітнього процесу враховується і є важливим фактором прийняття рішень.

Окрім того, 10% здобувачів входять до складу Вченої ради університету

та Вченої ради факультету і під час обговорень ОП висувають ідеї щодо її вдосконалення.

Також, у ЗВО створюються групи забезпечення якості освіти. Активними учасниками таких груп є здобувачі вищої освіти. Діяльність таких груп є важливим чинником для вдосконалення освітніх програм та підвищення якості освітнього процесу.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Згідно з Положенням про Спілку студентів і молоді ХНПУ імені Г.С.Сковороди, спілка студентів має право: брати участь в управлінні ХНПУ імені Г.С.Сковороди у порядку, встановленому ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 та Статутом ХНПУ імені Г.С.Сковороди; брати участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти; вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм; звертатися з пропозиціями, заявами, клопотаннями до адміністрації щодо питань, що належать до кола повноважень Спілки студентів, та отримувати відповіді щодо порушених питань; аналізувати та узагальнювати зауваження та пропозиції студентів щодо організації навчального процесу, інших питань життєдіяльності ХНПУ імені Г.С.Сковороди та звертатися до адміністрації з пропозиціями щодо їх вирішення; виносити на розгляд адміністрації питання, що потребують відповідних рішень; вносити пропозиції щодо контролю за якістю навчального процесу, брати участь у вирішенні конфліктних ситуацій, що виникають між студентами, студентами та представниками адміністрації або викладачами

Згідно встановленої процедури представники студентського самоврядування беруть участь у проведенні заліків та іспитів, засвідчуючи цим відповідність відповідей та відсутність порушень процедури оцінювання встановленої положенням про організацію освітнього процесу.

Голова Спілки студентів та молоді юридичного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди Волошин Артем Володимирович входив до складу робочої групи з розробки ОП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Юридичний факультет співпрацює з органами державної виконавчої служби, національної поліції, судами, адвокатськими об'єднаннями, що обумовлено специфікою освітньої програми та спеціальності а також траєкторіями працевлаштування випускників.

Для залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та забезпечення її якості розроблено: анкети для виявлення недоліків в освоєнні компетентностей та нездатності використати їх на практиці; розроблено систему запитань для проведення інтерв'ювання потенційних роботодавців з метою визначення їх очікувань від рівня засвоєння компетентностей здобувачами вищої освіти, їх вмінь та навичок; розроблено та впроваджено механізм надання роботодавцями індивідуальних характеристик здобувачів вищої освіти, які проходять практику в органах державної

виконавчої служби, національній поліції, судах, адвокатських об'єднаннях, що дозволяє визначити рівень засвоєння компетентностей кожним студентом, та виявити недоліки у їх засвоєнні, які мають системний характер для подальшого їх усунення.

Пропозиції, що надійшли, розглядаються та обговорюються на Вчених радах університету та факультету і у разі їх схвалення впроваджуються до змісту ОП.

Найбільш гострою проблемою реалізації ОП для роботодавців є недостатньо розвинута система взаємодії теоретичних знань та практичних навичок студентів.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників програми реалізується шляхом проведення усних та онлайн опитувань випускників.

На офіційному сайті юридичного факультету можна ознайомитись з переліком випускників із найкращими траєкторіями кар'єрного зростання. Робота із збирання та обробкою інформацію про випускників ведеться заступниками декану, кураторами академічних груп та представниками студентського самоврядування.

Серед випускників факультету проводиться анонімне анкетування із метою виявлення недоліків в ОП та здійсненні освітнього процесу. Результати анкетування аналізуються та обговорюються під час проведення Вчених рад та враховуються при удосконаленні ОП.

Типовою траєкторією працевлаштування випускників програми є посада юрисконсульта. Оскільки така посада, як правило, не передбачає спеціалізації, то до ОП включене широке коло освітніх компонентів, які забезпечують здобуття компетентностей, що дозволять успішно працювати на цій посаді.

Враховуючи те, що певна частина випускників в подальшому працює в адвокатурі або нотаріаті, до навчального плану було включено навчальну дисципліну «Правові основи діяльності адвокатури і нотаріату».

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Для гарантування забезпечення належного рівня надання послуг у галузі освіти і створення сприятливого та ефективного навчального середовища для споживачів послуг вищої освіти в університеті проводиться систематичний моніторинг, перегляд і оновлення освітньої програми.

Під час внутрішнього моніторингу ефективності реалізації освітньої програми на юридичному факультеті були виявлені наступні недоліки: 1) освітня програма була побудована без урахування реальних потреб ринку праці; 2) орієнтування освітньої програми на викладача; 3) відсутність академічної мобільності; 4) перебільшена регламентованість; 5) відсутність інструментарію перевірки формування необхідних компетентностей; 6) не враховувались міжнародні рекомендації та формати представлення освітніх

програм; 7) у освітній програмі були впроваджені застарілі форми навчання; 8) занадто формальний підхід до індивідуальних навчальних траєкторій.

Вказані недоліки були усунуті шляхом внесення змін до освітньої програми, якими було: визначено та враховано реальні потреби ринку праці для подальшого працевлаштування та ефективної трудової діяльності здобувача вищої освіти; запроваджено основні положення для переходу до студентоцентрованого навчання та переорієнтування освітньої програми на здобувача вищої освіти; створено та впроваджено програми внутрішньої та міжнародної академічної мобільності; започатковано відхід від занадто регламентованого стандартизування найменування дисциплін, їх обсягу, часу викладання та форм контролю, що в подальшому дозволить забезпечити гнучкість та оперативність в реагуванні на різноманітні потреби здобувачів і користувачів вищої освіти; розроблено та впроваджено інструментарій перевірки формування необхідних компетентностей для забезпечення переходу від контролю й оцінювання предметних знань, умінь і навичок до діяльнійно вмотивованого здобутку – готовності та здатності здобувача вищої освіти застосовувати набуті знання у практичній діяльності; враховано міжнародні рекомендації та формати представлення освітніх програм; запроваджено інноваційні форми та методи навчання для забезпечення формування й розвитку ключових і предметних компетентностей здобувачів вищої освіти, їхню здатність успішно вирішувати різні проблеми, з якими вони зустрічатимуться в реальних виявах своєї життєдіяльності (контекстне навчання, імітаційне навчання, проблемне навчання, модульне повне засвоєння знань, дистанційне навчання); удосконалено індивідуальні навчальні траєкторії, що реалізуються через індивідуальний навчальний план, за рахунок чого персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Процеси удосконалення якості вищої освіти Університету складається із системи внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості, що дозволяє розробляти та вдосконалювати концепцію розвитку навчального закладу. Система зовнішнього забезпечення якості враховує акредитаційні вимоги проведення освітньої діяльності закладів освіти; ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти; стандартів співпраці з роботодавцями щодо забезпечення конкурентоспроможного рівня підготовки фахівців тощо.

Із метою постійного удосконалення освітніх програм, забезпечення відповідності ОП цілям та потребам учасників освітнього процесу ХНПУ імені Г.С. Сковороди покладає на себе наступні зобов'язання: здійснювати їх періодичний перегляд та моніторинг; оцінювати рівень участі роботодавців у

розробці та внесенні змін до ОП; враховувати рівень задоволеності студентів та випускників; аналізувати інформацію щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП; брати участь у міжнародних програмах стажування з метою забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників; враховувати рейтинг за оцінками роботодавців; забезпечення публічності інформації про ОП, ступені вищої освіти та кваліфікації.

Процеси системи управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди здійснюється на підставі документів, що регулюють методику процесу, а саме: Перспективна розгорнута програма діяльності ХНПУ імені Г.С. Сковороди до 2020 року; Положення про вчену раду; Положення про Виконавчу раду (Раду з якості); План роботи Виконавчої ради (Ради з якості) ХНПУ імені Г.С. Сковороди на навчальний рік; Статут ХНПУ імені Г.С. Сковороди; Посадові інструкції; Положення про структурні підрозділи; Ліцензійні умови впровадження освітньої діяльності закладів освіти від 30.12.2015 р. №1187 КМУ; Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах; МП-03 Аналіз СУЯ з боку керівництва тощо. На підставі вищезазначених документів проводиться структурне планування та розвиток системи управління якістю освіти, ліцензування та акредитація спеціальностей, а також аналіз системи управління якістю з боку керівництва та студентського самоврядування.

Моніторинг результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП щорічно, наприкінці навчального року. Це відображається на офіційному сайті, що систематично розміщується, оновлюється та підтримується в актуальному стані інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню, у тому числі про освітні навчальні програми, умови здобуття відповідних ступенів вищої освіти тощо.

Під час проходження акредитації було висловлено побажання щодо підсилення кадрового потенціалу факультету у бік збільшення кількості докторів наук та професорів, залучених до викладання навчальних дисциплін. Враховуючи вказане зауваження кадровий факультет було підсилено докторами та професорами наук із відповідних спеціальностей.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Для належного внутрішнього забезпечення якості ОП відбувається безперервний професійний розвиток педагогічних та науково-педагогічних працівників юридичного факультету, що забезпечується системою наукових та методичних заходів різного рівня, зокрема: загальноуніверситетські методичні семінари для завідувачів кафедр та відповідальних за навчальну роботу на кафедрі; кафедральні наукові (методологічні) семінари з актуальних питань науки, за участі науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів, роботодавців, практиків; кафедральні методичні семінари з освітніх інновацій, актуальних питань якості навчання, викладання, оцінювання результатів навчання; відбувається взаємодія з професійними асоціаціями різного рівня (наприклад, з Громадською організацією «Всеукраїнська асоціація кримінального права»), спеціалізованими освітніми центрами, громадськими освітніми організаціями; проводяться опитування студентів щодо якості

проведення навчальних занять. Такі опитування дозволяють отримати максимально об'єктивну оцінку суб'єктивного бачення студентами, викладачами стану справ на факультеті загалом, сприйняття (несприйняття), розуміння (нерозуміння) ними конкретних рішень і дій, персоналій тощо.

Учасники академічної спільноти мають можливість впливати на внутрішнє забезпечення якості освіти не тільки шляхом виконання своїх обов'язків, а й шляхом подання пропозицій по удосконаленню СУЯ.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Якість освітньої діяльності та вищої освіти забезпечується в межах компетенцій та за рахунок взаємодії структурних підрозділів.

Перший рівень здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти – здобувачі освіти ЗВО та їх ініціативні групи, безвідносно до їх належності до програм.

Другий рівень – рівень реалізації освітніх програм, поточного моніторингу: кафедри, гаранті програм, викладачі, які забезпечують освітні компоненти та ініціативні групи здобувачів освіти за програмою, роботодавці.

Третій рівень – впровадження та адміністрування освітніх програм, щорічного моніторингу програм і потреб галузевого ринку праці: структурні підрозділи, які здійснюють освітню діяльність, органи студентського самоврядування, галузеві ради роботодавців.

Четвертий рівень – рівень розроблення, експертизи, апробації, моніторингу академічної політики, загальноуніверситетських рішень, документів, процедур, проектів (відділ аспірантури і докторантури; відділ профорієнтації і роботи з випускниками; Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти).

П'ятий рівень – прийняття загальноуніверситетських рішень щодо формування стратегії і політики забезпечення якості, затвердження нормативних актів, програм дій і конкретних заходів, затвердження та закриття освітніх програм: Наглядова Рада, Ректор, Вчена рада (функції визначаються Законом України «Про вищу освіту» та Статутом ХНПУ імені Г.С. Сковороди).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки учасників освітнього процесу (наукових, науково-педагогічних й педагогічних працівників; здобувачів вищої освіти та інших особи, які навчаються в Університеті; фахівців-практиків, які залучаються до освітнього процесу на освітньо-професійних програмах; інших працівників Університету) в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди регламентуються такими локальними нормативними актами, як: 1) Статут ХНПУ імені Г.С.Сковороди – С. 49-54; 2) Правила внутрішнього розпорядку ХНПУ імені Г.С. Сковороди; 3) Колективний договір між

адміністрацією та трудовим колективом ХНПУ імені Г.С.Сковороди на 2016-2020 роки – С. 10-12, 37-38; 4) Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С.Сковороди – С. 61-65.

Доступність вказаних документів для учасників освітнього процесу забезпечується наступним чином: розміщенням цих документів у відкритому доступі на веб-сайті ЗВО; ознайомленням осіб, що проходять навчання в ЗВО з їх правами та обов'язками під час проведення виховної роботи; викладення основних прав та обов'язків студентів у контрактах, які вони укладають із ЗВО; викладення основних прав та обов'язків науково-педагогічних працівників у контракті, який вони укладають із ЗВО; кожний учасник освітнього процесу має можливість ознайомитися з роздрукованими примірниками вищевказаних документів, що зберігаються у структурних підрозділах університету.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів)

<http://www.hnpu-laws.in.ua/wp-content/uploads/2019/02/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B9%D0%BA%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B8.pdf>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<http://www.hnpu-laws.in.ua/%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%bd%d1%8f-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bc%d0%b0/>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОП повністю відповідає встановленим чинними нормативними актами загальнообов'язковим критеріям її оцінювання.

До сильних сторін освітньо-професійної програми слід віднести наступне: розроблена ОП має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії ЗВО; навчання за ОП передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності в юридичній сфері; обсяг ОП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження, визначеного для відповідного рівня вищої освіти; зміст ОП має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, які складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; наявність здобувачів вищої освіти та роботодавців у робочій групі, відповідальній за формування ОП. Урахування пропозицій заінтересованих

сторін (стейкхолдерів) при формуванні цілей ОП та визначенні результатів ОП; урахування тенденцій розвитку спеціальності та аналізу ринку праці, запитів роботодавців; урахування галузевого та регіонального контекстів у формулюванні цілей та програмних результатів ОП; аналіз відмінностей та подібностей щодо ОП та аналогічних вітчизняних та іноземних програм, ймовірні позитивні надбання реалізації програми у результаті їх врахування; відповідність результатів навчання за ОП результатам навчання, які є характерними для кваліфікацій 8 рівня Національної рамки кваліфікацій; здобувачі вищої освіти мають можливість і реально формують індивідуальну освітню траєкторію; існування та дієвість процедури вибору навчальних дисциплін; наявність у освітніх компонентах відповідних складових, що спрямовані на формування соціальних навичок (soft skills) (зокрема, в силабусах); форми та методи навчання і викладання за розробленою освітньо-професійною програмою надають можливість досягти заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам та принципам академічної свободи; форми запропонованих розробленою освітньо-професійною програмою контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти.

Слабкою стороною освітньої програми варто визначити недостатнє врахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, а також відсутність правил визнання результатів неформальної освіти.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

До перспектив розвитку ОП відноситься наступне:

1. Освітній процес має базуватися на синтезі викладання і самопідготовки здобувачів. Викладання не повинно становити просте відтворення тексту юридичних джерел, а має орієнтувати студентів на вміння знаходити аргументи для вирішення питань у процесі правозастосування. Метою самостійної підготовки студентів має добре засвоєння вказаних викладачем матеріалів і використання цих матеріалів для вирішення обговорюваної викладачем проблематики.

2. Зміна акценту у ОП на набуття студентами практичних навичок, необхідних для майбутньої праці у адвокатурі, нотаріаті, прокуратурі тощо.

3. Зміна акценту з підготовки вузьконаціонального юриста, здатного працювати лише в Україні на підготовку універсального юриста.

4. Підвищення кваліфікації викладачів, які викладають у магістратурі.

Для реалізації цих перспектив ЗВО планує провести наступні заходи:

1. Використання у навчальному процесі методів, які стимулюють самостійну роботу студентів (засвоєння матеріалу, рефлексія, аналіз прикладу з практики, імітація, пізнавальні ігри, навчання за допомогою навчання інших, навчання на власному досвіді, індивідуальний пошук проблем, методи контролю й самоконтролю).

2. Налаштування прямого зв'язку викладача зі студентом через Інтернет (дистанційна робота). Студент повинен мати можливість отримати консультацію від викладача в процесі навчання, відіслати викладачу результати своєї самостійної роботи та отримати висновок.

2. Зміна акценту в освітньої підготовці студентів на розумінні практичного заняття як основної педагогічної форми набуття практичних навичок застосування права переважно через вирішення правових спорів (казусів)

3. Зміна основного підходу щодо підготовки викладача до лекції. Необхідно відходити від затеоретизованості лекцій. На лекції необхідне акцентувати увагу студентів на проблемах правозастосовної практики.

4. Залучення до освітнього процесу спеціалістів – практиків, які мають досвід практичної роботи у різних сферах юридичної діяльності.

5. Втілення до освітнього процесу практикумів, дискусійних клубів, вебінарів з актуальних питань.

6. Збільшити активність залучення студентів до праці у юридичної клініці з метою набуття досвіду практичної роботи.

7. Змінити підхід щодо підготовки та складання іспитів. Екзаменаційні завдання повинні містити не лише теоретичні завдання, а й практичні завдання (казуси, кейси).

8. Збільшення предметів щодо вивчення міжнародного права та права ЄС. При розгляді практичної ситуації вимагати від студентів застосування не лише національного законодавства, а й законодавства країн ЄС з метою їх порівняльної характеристики.

9. Збільшити кількість предметів, які викладаються на іноземних мовах.

10. Створювати необхідні умови щодо проходження викладачами стажування у ЗВО інших країн.

11. Стимулювати викладачів щодо вивчення та удосконалення іноземних мов.

12. Створювати умови для участі викладачів у міжнародно-практичних конференціях.